

Påskdagen

”Vi lever i tro, utan att se”

Tidigt på morgonen efter sabbaten, medan det ännu var mörkt, kom Maria från Magdala ut till graven och fick se att stenen för ingången var borta. Hon sprang genast därifrån och kom och sade till Simon Petrus och den andre lärjungen, den som Jesus älskade: ”De har flyttat bort Herren ur graven, och vi vet inte var de har lagt honom.”

Petrus och den andre lärjungen begav sig då ut till graven. De sprang båda två, men den andre lärjungen sprang fortare än Petrus och kom först fram till graven. Han lutade sig in och såg linnebindlarna ligga där men gick inte in. Simon Petrus kom strax efter, och han gick in i graven. Han såg bindlarna ligga där, liksom duken som hade täckt huvudet, men den låg inte tillsammans med bindlarna utan hoprullad på ett ställe för sig. Då gick också den andre lärjungen in, han som hade kommit först till graven. Och han såg och trodde.

Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda (Joh 20:1–9).

”Ännu hade de nämligen inte förstått skriftens ord att han måste uppstå från de döda.” Om de hade gjort det, hade de inte behövt tveka om varför graven var tom.

Vilka ställen i ”skriften” (Gamla testamentet) evangelisten syftar på vet vi inte, men det kan vara t.ex. profetorden hos Hosea: ”Han ger oss liv efter två dagar, på den tredje reser han oss upp, så att vi får leva inför honom” (Hos 6:2) eller kanske det som sägs om den lidande tjänaren i Jesajaboken: ”Min tjänare skall ha framgång, han skall bli upphöjd, mäktig och ärad. [...] Jag skall ge honom hans andel bland de stora, låta honom dela byte med de mäktiga, för att han var beredd att dö och blev räknad som syndare” (Jes 52:13; 53:12). Eller orden i Psaltaren: ”Du skall inte lämna min själ i dödsriket eller låta din helige möta förgängelsen” (Ps 16:10; Apg 2:27). Troligen ungefär samma ställen som Paulus tänker på när han säger att Kristus ”uppstod på tredje dagen i enlighet med skrifterna” (1 Kor 15:4). Om lärjungarna tillfullo hade förstått dessa texter och insett att de var förutsägelser om Messias uppståndelse, hade inte den tomma graven behövt vara en gåta. Men nu hade de inte förstått dem.

I stället behövde de *se* för att komma till insikt om Jesu uppståndelse. För älskingslärjungen Johannes, han som sprang fortast, räckte det att se det han såg på platsen för att han skulle förstå och tro: ”han såg och trodde”. Men Simon Petrus och de andra hade inte samma djupa intuition för vem Jesus var, och därför krävdes att den uppståndne själv visade sig för dem, mötte dem och övertygade dem om att han levde fast han varit död.

Den tomma graven i sig är inte det som kyrkan bygger på. En tom grav kan förklaras på olika sätt. Men det som de fick se med sina ögon kunde de till sist inte tvivla på. För dem var detta att de fick se det avgörande, det som fick dem att sedan ägna hela sitt liv åt att vittna om honom.

Övriga kristnas liv – till exempel vårt i dag – bygger inte på ett seende av det slaget. ”Saliga de som inte har sett men ändå tror”, säger Jesus redan till Tomas (Joh 20:29), och Paulus konstaterar vad som allmänt gäller om det kristna livet: ”vi lever i tro, utan att se (honom)” (2 Kor 5:7). Tron bygger mera sällan på vad vi varit med om vid ett enda speciellt tillfälle (även om det förekommer). För det mesta är det i stället vår samlade erfarenhet som får oss att *in-se* att tron är den enda möjliga livshållningen. Att tillvaron inte går ihop utan att vi sätter vår lit till honom. Att det är bara han som ständigt kan förnya livet inifrån.

I år kan vi inte tända ljus på påskljuset i kyrkan. Kanske kan man markera påskan med att utse ett speciellt ljus hemma till årets påskljus och tända det varje gång man ber, fram till pingstdagen. Det lönar sig att återvända till påskdagens kollektbön:

Allsmäktige Gud,
du som i dag har låtit Kristus vinna seger över döden
och öppnat evighetens portar,
sänd oss din helige Ande
och låt oss stå upp till det nya livet.

Anders Ekenberg